

"La traducció et dóna la possibilitat d'endinsar-te dins el món imaginari de l'autor de l'obra". Conversa amb la traductora Olga Nikolaeva

Durant l'última dècada les traduccions de literatura catalana a altres llengües han viscut un creixement notable, i les figures dels traductors són imprescindibles. És per això, i en motiu del seminari 'Rússia i Catalunya: literatura, viatges, traduccions' celebrat del 12 al 14 de març a la Facultat de Lletres, que entrevistem a l'Olga Nikolaeva, professora de castellà a la Universitat Estatal de Sant Petersburg, traductora i especialista en les relacions catalanorusses. L'Olga ha traduït obres catalanes al rus, una de les més destacades és la de *Poesies* de Màrius Torres, ens ho explica en l'entrevista.

Què és el que li va motivar a fer traduccions al rus d'obres catalanes?

Vaig cursar el grau de Filologia Romànica en l'època soviètica, una època en la qual no teníem gaire accés a altres cultures, però jo em vaig interessar per l'assignatura optativa de Llengua Catalana que oferia la meua Universitat. A més, la primera persona que vaig conèixer de fora era catalana, i amb ella vaig establir una molta bona relació personal i va ensenyar-me moltes coses de la cultura catalana que em van fascinar. A través d'ella vaig conèixer aquesta petita terra – Catalunya – que es va convertir per a mi en un país de fantasia. Després d'això vaig continuar estudiant el català pel meu compte, la qual cosa no va ser gaire difícil perquè també és una llengua romànica.

Quins llibres ha traduït del català al rus?

La traducció més important que he fet és la del llibre *Poesies* de Màrius Torres, que és la primera antologia poètica bilingüe català-rus de Màrius Torres. Però també he traduït obres de teatre, i contes de Pere Calders.

Per què diu que és la més important? Per la seva extensió o la importància de l'autor?

La traducció de *Poesies* és una feina que em van proposar i que des d'un bon principi em va captivar. Sempre he dit que la traducció és la manera de descobrir el món, és a dir, els seus països i costums. A més, et dóna la possibilitat d'endinsar-te dins el món imaginari de l'autor de l'obra. Així que em sembla meravellós poder apropar-te a la figura de Màrius Torres a través de la lectura i la traducció.

Al seminari 'Rússia i Catalunya: literatura, viatges, traduccions' va comparar la poesia d'Anna Akhmàtova amb la de Màrius Torres. Quins són els punts de contacte poètics i vitals entre Akhmàtova i Torres?

L'Anna Akhmàtova és una poeta important de Rússia que va viure en la mateixa època que Màrius. Tan Akhmàtova com Torres van superar molts obstacles per arribar fins on van arribar. Així que podem trobar coincidències en els temes que tractaven i la manera d'expressar-los. Podríem dir que els poetes parlen el mateix idioma poètic.

Per ser un bon traductor cal ser un bon lector?

I tant, és molt important llegir-se bé el llibre i, també estar ben informada sobre l'autor i el tema que es tradueix. A més, en el cas de la poesia, és necessari tenir en compte la mètrica i la rima.

Com es veu la literatura catalana en l'àmbit cultural rus?

A Rússia tothom coneix Catalunya, fins i tot abans que Madrid. A la Universitat de Sant Petersburg sempre hi ha gent que vol cursar l'assignatura optativa de Català.